

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Practica Octaviani Vestrii I. C. Foro Corneliensis

Vestri, Ottaviano

Coloniae Agrippinae, 1597

VD16 V 940

De dilationibus ac terminorum sacri palatij obseruatione in quauis caussa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63002](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63002)

125. de resur. cum temperamento intelligendam hanc esse opinionem dicit, nisi à iudice Ecclesiastico inhibitis iudici seculari facta fuerit. Quae quidem communis sententia, vendicat sibi locum in quacunque causa spirituali, dummodo summarie ac de plano sine discussione liquere possit, ut ex praedictis apparet, & ex Decio maxime in allegato cap. primo, de iudic. qui hanc esse communem sententiam asserit. Nic. Ant. Grauatius.

Com. opi.

Princeps.) clausula * summarie simpliciter &c. quatenus sit efficacia, apud Alexand. videbis consi. 6. lib. 3. Rom. consi. 20. Soc. consi. 12. lib. 1. Corn. consi. 243. lib. 4. & I. s. in l. certi conditio. §. si nummos. nu. 32. ff. si cert. petat. Quibus in locis omnes iuris ciuibis solemnitates esse sublatas docemur, praeter ipsam * citationem, quae de iure naturali est, quaeque omitti non potest, ut Socin. allegat. consil. animaduertit. Nec non ipsas praeter necessarias probationes, quae iidem praeteriri nequeunt, cum sit iuris Diuini. cap. nouit, de iudic. & habetur Matth. cap. 18. quibus accedant dicta per Fel. in cap. dilecti. de iudic. Nic. Anto Graua.

Et vbi.) Adde Aegid. decis. 41. si Papa. Cassa. decis. 8. num. 5. de rescrip. Ias. in rubr. C. qui admit. num. 3. Old. consi. 255. contra provisionem. Fel. in cap. vlti. num. 10. de iudic. est text. in l. ita de num. vbi Bart. & alij. C. de procur. Nico. Anto. Grauatius.

De dilationibus ac terminorum sacri Palatii observatione in quacunque causa.

C A P. I.

S U M M A R I U M.

- 1 Terminum substantiales iudicij, in sacro palatio quatuor sunt, qui si omitterentur, sententia nullius esset momenti.
- 2 Citatio ad sententiam necessaria est, etiam si principi-

piu sententia esset. & num 6.

- 3 Iuramentum calumnia omitti potest, si pars illa non petat.
- 4 Terminus ad dicendum contra producta, val-
neccarius est.
- 5 Articulorum in admissione pars est citanda.
- 6 Citatio ad sententiam an debeat cum perempto-
rio fieri.
- 7 Termini omnes post litem contestatam sunt per-
emptorij.
- 8 Citatio ad sententiā fieri debet, & non ad audien-
dum voluntatem iudicis, siue curia intentionem,
alias sententia est nulla.
- 9 Sententia parte instante proferri debet, alias
nulla fallit tamen.
- 10 Libellus, et si in summarijs non requiratur, requi-
ritur tamen aliqualis petitio, limitatur tamen.
- 11 Iuramentum calumnia tacite remitti potest, ex-
presse autem, nullatenus.
- 12 Iuramentum calumnie est de iure Diuino.
- 13 Iurare de calumnia quando quis cogi non possit.
- 14 Iuramentum calumnie in quacunque parte iu-
dicij peti potest.
- 15 Procurator in animam propriam de calumnia
iurare tenetur, & quando specialiter habet manda-
tum, in animam domini, alias minime.
- 16 Iuramentum calumnie petitum, est de substantia
iudicij, & propter illud non prastitum, iudicium
redderetur nullum.

SED quales erunt dilationes, ac futura erit
in causis terminorum obseruatio ex stylo
laci

eri Palatij satis traditur eo libello, qui præ manibus notariorum titulus inscribitur, caussa sic beneficialis, vel aliàs summaria, seu prophana, vel aliàs ordinaria. Verùm quicquid sit, id omne ad frugiores instructionem tuam repetam hic sub compendio. In caussis igitur vel de iure, vel ex Principis rescripto summarijs, Aegid. tradit conclu. 27. de iudi. & dila. Tres tantum esse terminos siue dilationes, quasi de substantia ipsius iudicij obseruandos, nempe Ad ponendum, ad Articulandum, & Produendum omnia. Verùm * hodiè quatuor erunt, & nostra ætas tertio addidit quartum, a nempe ad Dicendum contra producta. Quatuor igitur erunt termini de substantia sine termino ad sententiã, b qui * in caussa non aliàs inter dilationes computantur, tanquam necessarius pro uocatione partis ad sententiã, c. 1. de cau. poss. & proprie. l. de vnoquoque, ff. de re iudi. idque etiam si esset Principis sententia clemen. pastoralis de re iud. Abb. in ca. venerabilem de electio. col. 3. d Hi quatuor termini si omitterentur, sententia esset nulla, secus verò si alij, quos tamen cautius erit obseruasse, utpote, ad libellandum, ad declarandum, & iurandum de calumnia. omissi tamen non vitia. bunt processum, nec terminus ad libellandum, e quia in summarijs sine libello proceditur, d. clemen. sapè, de verb. significatio. nec alius ad declarandum, quia non est de substantia, sed contingens tantum, ut infra dicemus. Non denique vltimus ad iurandum de calumnia, quia similiter contingens est; f et si * pars non petat, poterit hoc iuramentum omitti, ca. 1. de iura. calum. in vi. Sunt autem omnes termini prædicti in prima in-

I

a

b

a

c

d

e

f

3

ma instantia longiores, & in succedaneis breuiores, prout infra dicemus, & poterit fufius apud libellum terminorum Rotæ videre.

ANNOTATIONES.

- a** Nempe ad dicendum.) Et iure quidē optimo, Na
4 * quanti refert, terminum præfigi ad dicendum contra pro
 ducta à Bart. docemur ad Reprim. in verb. de plano, vbi
 quit, quòd tunc ea, quæ in iudicio producuntur, in alio
 intelliguntur, quando ad dicendum contra producta ad
 ferius citatus fuit: & Bartholo inheret Roman. conf. 49.
 Et hæc opinio pro stylo in Rom. Curia feruatur, ut Com
 tradit in reg. de annali poss. quæstio. 4. versicul. quicquid
 & declarant Aegid. decis. 28. Termin. Rota decis. 10.
 decis. 93. index, in no. & latè Felin. in cap. in nomine Domi
 ni, num. 31. de test. & Vant. de null. sent. ex def. cit. nu. 55.
5 xit quæ * Dec. in d. c. in nomine Domini, num. 34. com
 nem esse opinionem, quòd in admiffione articulorum parti
 tari debeat, quicquid è regione dixerit Abb. qui in produc
 ne tantum partem citari debere arbitratus est. Nicola
 Anton. Grauatius.

Com. opi.

- b** Qui in caussa.) Necessario * citationem ad senten
6 tiam fieri debere, alias eam nullam esse momenti, Probat
 runt Rota decis. 342. retento in no. Capic. decis. 1. num. 2.
 Felin. in cap. consuluit, numero 16. de offi. deleg. vbi de
 nume. 13. & Vant. in loco proxime citato num. 56. & fuit
 semper perpetuum nō fit, ut ex Capicio, quo supra habetur.
 Regulariter enim vtrique parte præfente sententia profe
 renda est, vel altera in alterius tamen citate continuata,
 de vnoquoque, vbi Docto. ff. de re iudi. adeò, quòd Bald. di
 xit in l. prima, colum. 5. versic. prædicta, & versic. quæ
 rum fuit. C. de his, quæ pæn. nom. Sententiam prolatam
 vtrique parte absente nullam esse, etiam si in principio parti
 adfuiſſent, si tamen, antequam tota legatur, abiffent, quan
 uis hoc cum temperamento intelligendum erit, nisi talis

ex officio procederet, nam tunc, utraque absente parte, sententiam ferre potest, sic. apud gloss. scriptum legimus in c. cupientes, §. quod si per 20. de elect. in 6. & Angel. in l. si quis liber, ff. de peti. hered. Et usque eò citatio ad sententiam necessaria est, quòd si in absentis favorem (non tamen citati) ea proferatur, ipso iure non valeret. Ias qui & alios advocati in l. furioso, numero 3. ff. de re iudic. ubi hanc opinionem communem esse affirmat, atque etiam in l. ne quicquam, §. ubi decretum uum. 48. ff. de offi. procons. Quod ferme procedit nedum in diffinitiva, sed in interloquutoria sententia, dummodo præiudicialis sit, ut idem Ias scriptum reliquit, dicens inter interpretes receptiorem esse sententiam in d. §. ubi decretum, numero 23. Quam tamen egregie limitat, nisi partes in ipsius sententiæ prolatione adessent, tunc etenim ipsis inuitis, alia alique citatione, proferri sententia potest, & hæc est communis scribebantium conclusio, etsi nonnulli ab ea desistant, veluti Ias, est testis præcitato loco, numero 36 quam amplectitur Capic. decis. 1. numero 37. pro cuius quidem communis opin. robore confert, & altera communibus suffragiis recepta opinio per Felinum relata in capit. 1. numero 19. de iudic. ubi præsens in iudicio libellum recipere cogitur, & si ad hunc effectum citatus fuerit minime, verum ad respondendum, nisi prius fuerit instructus, non compellitur. Quæ* quidem citatio ad sententiam, peremptorium, vel equipollens, ut puta comminationem continere debet, aliter nullam esse sententiam probat text. in l. ad peremptoriam, ff. de iudic. ubi Docto. & traditur per Specul. titul. de citat. §. viso versicul. quid si lata. And. Iser. in constitut. reg. Neap. incip. In civilibus ubi etiam Afflict. & Dec. post Abb. in dicto cap. consuluit, numero 12. quod sanè locum habere intelligas in causis ordinarijs. secus verò in summarijs, in quibus peremptorijs solemnitas haudquaquam requiritur. Clemen. sepè, ubi omnes, in ver. peremptorie, de verborum significatio. Afflict. const.

Com. opi.

Com. opi.

Com. opi.

Com. opi.

const. Neap. Inconsutilem, colum pen. Mathesl. singul.
 Dec. eo quem citauimus loco. Ad ipse crediderim, (sicut
 celum non esset ponere) quod in ordinarijs etiam perem-
 ptorium in citatione ad sententiam necessario non requiritur
 & illud est in causa, quod me mouet. Nam post litem
 testationem termini omnes sunt peremptorii, per Rotam
 cisione 245, licet in causa in no. Felin, in cap. consulti-
 offi deleg præsertim quando à lege, vel statuto illi pre-
 tur, tunc enim licet nihil dicatur, tamen peremptorii sub-
 telliguntur, vt Gomes, pradiit in regu. de annali. quest.
 72. numero 2 & Alson. Sotius ad stipulat. super 34. regu.
 Innocentij 8. columna finali, ergo si in citatione perem-
 ptorium omittatur, illud subintelligitur. Vnde non ab re
 prauuluti in Romana Curia, peremptorium in citatione
 non apponi. vii Vant. ait de null. sent. ex def. citat. num.
 centesimo quarto, & meminit quaque Vestr. pracedenti
 bri capite secundo finem versus, vbi in beneficialibus
 remptorium à lege, in profanis ex Romana Curia
 intelligi dicit. Ex his liquet, citationem ad sententiam
 necessariam, nisi vsu aliter receptum esset, veluti in
 illo consilio Neapolitano toto orbe celeberrimo, vbi
 mittitur citatio, sed illa nempe ratione, de qua apud
 eiusdem consilij sententiarum doctissimum scriptorem,
 bilissimumque compilatorem, decisione 283. numero
 & Maran in praxi, in sexta part. versic. citatio. numero
 cimo. In Romana tamen Curia nequaquam Patres illi
 ris consuliissimi talem citationem missam facere solent
 sunt, nisi in postremis audientijs cum ferie generales
 instant, Rota decis. 755. Sciendum est, quod in vacatione
 antiqu. & Vant. quo supra loco Quam quidem citationem
 facere oportet ad sententiam, & non ad audiendam
 voluntatem, vt Felinus & Decius admonent in dispo-
 pitiu. consuluit ille numero decimo sexto, hic vero de
 tertio, & Maran. vbi supra numero 70. aliter si fieret, non
 valere sententiam ab Rota docemur decisio. 342. Reten-
 in no. Capic. dict. decisione prima, atque Compilatore
 Form. term. pag 61. col. secunda Sed illud iam postremo
 co negligendum non erit. Quod *sententia ipsa instanti

More, aut reo proferri debet, nullum alias robur haberet, *ut* Bart. Ang. Imol. & plerique omnes autumant in d. l. de v. noquoque, idemque Bart. & alij in l. vna, c. vi qua def. ad. noc. & eleganter Ias. tradit in l. properandum, §. et si quidem numero 5. c. de iudi. vbi ad hoc quatuor subnectit limitationes, inter quas, quod Pontifex causa ad ipsum deuoluta, sententiam absque partium requisitione ferre potest, percipientes, §. ceterum, vbi Ioan. And. de elect. in 6. Item quando ambae partes adsunt & sententia pro actore proferatur, nam tunc sufficit illa generalis petitio in libello facta, pro se, scilicet sententiam ferri, *ut* Bald. & Paul. Cast in d. l. vna. Nicol. Anton. Grana.

Etiamsi.) Huc accedunt, quae à Maran. citato loco n. 10. scribuntur, & à Georg. Nat. qui cumulatissime rem edisserit in clemen. sepè, §. & quia, col. 23. cum sequen. de verbor. sig.

Hi quatuor.) Vide, quae in sequenti capite adnotauimus.

Quia in summarijs.) Requiritur * tamen aliqualis petitio, quae facti narrationem comprehendat, quam etiam solo verbo fieri posse, ac demum per notarium in actis redigi, declarat Lanfr. in alleg. clemen. sepè, in ver. libellus, Alexand. consil. 50. libro 2. Corn. consilio 62. libro 1. & laud. Maran. in praxi in 4. part. 9. distinct. num. 12. cum sequen. Limita tamen, nisi à reo peteretur, *ut* libellus in scriptis offeratur, veluti Ant. Trem. ait, in add. ad praxim Banac. tit. de excep. imped. exeq. numero 17. vbi hanc opinionem receptiorem affirmat. Nicol. Anto. Grauius.

Etsi pars.) Iuramentum * Calumnie si non petatur, tacite remissum esse censetur, Host. in Summa tit. de lite conit. num. 3. & processus de in agitur valebit, ca. 1. de iur. cal. in 6. Bar. & Bald. in l. fin. eod. titu. ceterum expresse nullatenus remitti potest, alias processus ipso iure nullus redderetur, l. 2. §. sed veremur, vbi Bart. & Bald. & reliqui c. de iur. cal. Est enim hoc iuramentum de iure naturali & diuino, *ut* Ioan. Bapt. Peru ait, in tract. de Arbit. ca. 10. numero similiter 10. & habetur. Exod. c. 22. & in ca. et si Christus,

c

d

c

10

f

Com. opl.

11

12

13

stus, de iureiur. Verum* si aduersarius perfectus suum prae-
bauerit intentionem, de calumnia iurare obstringi neque-
quam potest, ut est Bald. egregium dictum in ca. 2. de p-
ba. quod Ias. veluti singulare admodum commendat, in

14

admonendi, num. 81. in posteriore lectione, ff. de iureiur. Et
si in litis contestatione hoc iuramentum minime praestitu-
erit, in quacunque parte iudicii illud peti posse eo loci
declarat, per c. 2. de iuramen. cal. in 6. etiam post conclu-
sionem in causa, ut Bald. affirmat in l. 1. in fin. c. de iuram-
calum. cui Maran. ad stipulatur in praxi, in 6. par. in prima
actu nu. 3. verum gloss. vlt. in fin. et cap. ex literis, de iurei-
iur. oppositum voluit scilicet post conclusionem nequaquam
hoc calumnie iusiurandum praestari posse, & haec glossa ap-
prie communiter à Doctoribus recipitur, teste Cur. in dicto

Com. opi.

admonendi, numero 75. Verum de illo Bald. dicto in cau-
sa. 2. Iason in l. iusiurandum & ad pecunias, §. qui iusiur-
dum, in 1. not. eod. titul. nonnihil dubitare videtur, necnon
& Catal. Cor. in memor. in verb. iuramentum calumnie, et
quod tamen plurimum conducunt dicta per Abb. & Fel-
in dicto cap. 2. Et sic erit limitatio ad dict. ca. 2. de iuramen-
cal. in 6. ubi iusiurandum hoc si praestitum non fuerit, quo-
dumque à iudice deferri posse sancitur, quod tamen, ut no-
dò diximus, ante conclusionem praestari posse intelligitur.

15

Com. opi.

Procurator* autem hac in re, nomine proprio, atque in ip-
sorum animam de calumnia iurare tenetur, verum si speciale ad hoc
mixto habeat mandatum, in animam domini iurabit, et
aliquae speciali minime posset, ut communis Barro. cen-
sumque est conclusio in d. l. 2. §. vlt. & tradit Specul. in
titul. §. restat. Ceterum, quid in huiusmodi iuramento Ro-
mana Curia obseruet, videbis supra ab authore notatum, li-
4. cap. pen. in fi. & in seq. etiam lib. cap. pen. in ver. quali-
ter materia. Et hoc* calumnie iuramentum quotiescumque
à parte petatur, est de substantia iudicii, usque eo si illud non
praestetur, in quibuscumque causis etiam summarijs iudicium

16

non valebit d. c. i. & Rot. decis. 660. dic quod si. & 644.
no. quod si, in antiqu. & est communis opinio, vt ex Vant.
habetur de null. sent. ex def. proces. num. 29. vbi etiam post
Rot. per Fastol. caus. 26. dub. 50. notandum esse admonet,
quod ad iurandum de calumnia non est quis compellendus,
antequam exemplum actorum (si modo id petatum fuerit)
illi non fuerit decretum atque exhibitum. Nicol. Antonius
Granatius.

Com. opi.

De terminorum obseruatione in caussa beneficiali
in quauis eius instantia.

C A P. III.

S V M M A R I V M.

- 1 Termini octo sunt, qui in caussa beneficiali obseruantur, & num. 2.
- 2 Terminus, ad producendum omnia, an loco conclusionis habeatur.
- 3 Stylus fori, in quo cause ventilantur, & non curia delegantis obseruandus est.
- 4 Stylo Romana Curia adherere debemus.
- 5 Sententia contra stylum lata, est nulla.

Ad* dicendum contra commissionem.

Ad libellandum,

Ad declarandum,

Ad iurandū de calumnia.

Ad articulandum,

Ad dicēdū cōtra articulos,

Ad producendum omnia.

Ad dicēdū cōtra producta.

} Singuli ad primā.

Ad duodecimam.

} Singuli ad secundā

Eodēq; ordine seruari debēt vnus post alterū,
prout suprā descripsi, prēter terminos ad declarandū & iuramentū de calumnia, quos vt iurage-
rem cum alijs, qui tēpus ad primam desiderant,
extra

extra